

Växtskyddsmedel 2018

– bär

Januari 2018

Sammanställt av:

Sanja Manduric

Jordbruksverket, Växtskyddscentralen Alnarp

Box 12

230 53 ALNARP

tfn 040-41 52 90

mobil 070-589 64 50

sanja.manduric@jordbruksverket.se

www.jordbruksverket.se/vaxtskyddsmedelbar

Omslagsbild: Krusbär är lättodlat men kan drabbas av bland annat mjöldagg.

Foto: Sanja Manduric

Innehåll

Förord	5
Kontaktuppgifter	7
JORDGUBBAR	8
● Svampmedel	8
● Insektsmedel	11
● Kvalstermedel	13
● Ogräsmedel	15
● Snigelmedel	18
HALLON	19
● Hallon – svampmedel	19
● Hallon – insektsmedel	20
● Hallon – kvalstermedel	21
● Hallon – ogräsmedel	22
VINBÄR	23
● Vinbär – svampmedel	23
● Vinbär – insektsmedel	24
● Vinbär – kvalstermedel	25
● Vinbär– ogräsmedel	26
ÖVRIGA BÄR OCH VIN	27
● Svampmedel	27
● Insektsmedel	29
● Kvalstermedel	31
● Ogräsmedel	32
ALLA BÄRKULTURER	33
Medel mot sniglar	33
Medel mot vilt	33
Allmänkemikalier som kan användas i bekämpningssyfte	34
Resistens mot växtskyddsmedel i bär	37
Skadegörare i bärodling	40
Registreringsinnehavare eller ombud samt verkningsätt för de olika växtskyddsmedlen 2018	41

LÄS ETIKETTEN!

Läs alltid bruksanvisningen innan du sprutar för att kontrollera preparatets dosering, användbarhet och skyddsföreskrifter. Ring gärna till din **säljare eller rådgivare**.

ANVÄNDBARA TELEFONNUMMER

Förgiftningar:

Larmcentralen

tfn: 112 (akut)

Giftinformationscentralen

tfn: 010-456 67 00

Övriga frågor:

Kemikalieinspektionen

tfn: 08-519 411 00

e-post: kemi@kemi.se

www.kemi.se

Förord

Växtskyddsmedel ingår i ett integrerat växtskydds-koncept som grundas på övervakning i fält, samt på förebyggande och odlingstekniska åtgärder.

Integrerat växtskydd (IPM) ska tillämpas av alla yrkesodlare som använder växtskyddsmedel.

Följ IPM-principerna för att minska risker för miljön och hälsan genom att:

- förebygga problem med skadegörare, ogräs och annat som kan motivera en insats av växtskyddsmedel, genom att bland annat ha en god växtföljd, odla motståndskraftiga sorter samt anpassa odlingstekniken
- bevaka växtskyddsläget genom att följa utvecklingen av skadegörare och ogräs
- behovsanpassa insatserna genom att i första hand använda icke-kemiska metoder, välja de mest specifika och miljövänliga produkterna där det är möjligt, anpassa dosen efter den aktuella situationen och tänka på resistensrisken
- vidta skyddsåtgärder och anpassa arbetsrutiner enligt aktuella förutsättningar
- följa upp resultatet av växtskyddsåtgärderna.

På följande sidor finns en förteckning över växtskyddsmedel som är godkända av Kemikalieinspektionen (KemI) för bärödling.

Även växtskyddsmedel som är godkända enligt utvidgat produktgodkännande för mindre användningsområden (UPMA), tidigare kallat off label, finns med.

UPMA innebär att preparat, som tidigare är godkända i någon gröda i Sverige, efter beslut från KemI, får användas i en annan gröda utan att detta anges på etiketten. All användning sker på odlarens egen risk. UPMA gäller så länge preparatet är godkänt med samma registreringsnummer. Förutom de speciella villkor som anges för UPMA, gäller även de för produkten generella villkoren, som skyddsavstånd och applicering.

Uppgifterna om användning och doser baseras på leverantörernas rekommendationer. I kolumnen ”Dos” anges rekommenderad dos i procent, kg/ha eller l/ha för bredsprutning om inte annat anges. Dessa får inte överskridas. Radbehandling möjliggör minskade doser.

Ett antal ämnen har godkänts av EU-kommissionen som allmänkemikalier som kan användas i bekämpningssyfte. För dessa ämnen krävs ingen nationell registrering. En sammanställning med ämnen aktuella för användning i bärödling finns på sidan 35.

Använd Hjälpreda för vindanpassat skyddsavstånd som går att beställa och ladda ner från www.sakertvaxtskydd.se. Där finns också en app som går att ladda ner gratis.

Observera att kommersiella standarder som berör certifierad produktion, till exempel Svenskt Sigill, kan ha ytterligare regler för vilka växtskyddsmedel som får användas, samt hur de får användas.

Medel som är godkända för ekologisk produktion har markerats under noteringar. För vissa medel kan KRAV ha ytterligare regler. För mer information kontakta ditt certifieringsorgan.

Uppgifterna i häftet bygger på information som fanns tillgänglig för Jordbruksverket i januari 2018. Några produkter ska omregistreras under 2018 och de är markerade med * i tabellerna. Du ansvarar själv för att kontrollera aktuellt godkännande. Information om registrerade växtskyddsmedel finns på Kemikalieinspektionens webbplats, www.kemi.se. Information om villkorsändringar, dispenser och UPMA kommer även att publiceras på Jordbruksverkets hemsida.

Observera att olika villkor kan gälla om medlen är godkända enbart för frilandsodling, växthusodling eller även för odling i tunnel. Läs noggrant på etiketten vad som gäller!

Tabellerna är uppdelade efter typ av medel och omfattar **svamp-, insekts-, kvalster-, ogräs- och snigelmedel**, samt **medel mot vilt**.

Under kolumnen ”**Firma**” finner du de firmor som svarar för **rådgivning och information om produkterna**.

Länkar:

www.jordbruksverket.se

www.svensktsigill.se (IP-regelverk)

www.krav.se

Nya regler för växtskyddsmedel, som består av nyttodjur

Ett nytt system för godkännande av nematoder, insekter och spindeldjur som växtskyddsmedel, grundat på EUs förordning 2016:402, har börjat tillämpas vid årsskiftet 2017/2018.

I det nya systemet är det arten, inte produkten, som prövas. När en art blivit godkänd är det därmed möjligt, för alla som önskar, att föra in och använda arten som växtskyddsmedel.

Naturvårdsverket (NV) har ansvaret för prövning om arten är lämplig att få användas vid bekämpning av skadegörare.

Tidigare har det varit enskilda växtskyddsmedel (produkter) som prövats av KemI. Under en övergångsperiod kommer enskilda preparat att finnas i KemIs bekämpningsmedelsregister och i Jordbruksverkets växtskyddsmedelslistor. Målet med det nya systemet är att förbättra förutsättningarna att välja biologiska växtskyddsmedel framför kemiska medel vid odling eller annan verksamhet.

Ett godkännande kan dock förenas med villkor, till exempel att användningen begränsas till växthus av miljöskäl. Om du vill importera någon organism eller något preparat från ett annat land, kontrollera specifika villkor mycket noggrant!

Biologiska växtskyddsmedel som innehåller mikroorganismer (bakterier, svampar och virus) berörs inte av det nya systemet.

Läs mer på: www.naturvardsverket.se

Lista över godkända arter och eventuella villkor för respektive art

Grupp	Art	Villkor
Kvalster	<i>Phytoseiulus persimilis</i>	
	<i>Stratiolaelaps scimitus</i>	Endast växthus
	<i>Neoseiulus cucumeris</i>	
Nematoder	<i>Amblyseius swirskii</i>	
	<i>Phasmarhabditis hermaphrodita</i>	
	<i>Steinernema carpocapsae</i>	
Parasitsteklar	<i>Steinernema feltiae</i>	
	<i>Aphidius colemani</i>	Endast växthus
	<i>Aphidius ervi</i>	Endast växthus
Skinnbaggar	<i>Dacnusa sibirica</i>	Endast växthus
	<i>Diglyphus isaea</i>	Endast växthus
	<i>Encarsia formosa</i>	
	<i>Nasonia vitripennis</i>	
Gallmyggor	<i>Macrolophus pygmaeus</i>	Endast växthus
Nätvingar	<i>Aphidoletes aphidimyza</i>	Endast växthus
	<i>Chrysoperla carnea</i> s.l.	Endast kryptiska arter inom <i>Chrysoperla carnea</i> s.l. med europeiskt ursprung
Skalbaggar	<i>Cryptolaemus montrouzieri</i>	

Kontaktuppgifter

Firma	Telefon	Kontaktperson	E-post, webbadress
ADA Adama Northern Europe B.V.	070-292 22 28	Rikard Larsson	rikard.larsson@adama.com www.adama.com/sverige/sv
BAS BASF AB	+45 40-83 51 24	Sören Pagh	soren.pagh@basf.com www.adama.com/sverige/sv
BAY Bayer	076-867 71 25	Lisa Rydenheim	lisa.rydenheim@bayer.se www.cropsscience.bayer.se
BIN BINAB Bio-Innovation AB	070-880 38 36	Thomas Ricard	thomas.ricard@binab.se www.binab.se
BIO Biobasiq i Sverige AB	0430-711 65 0730-47 66 41	Sven Göransson Linda-Marie Rännbäck	sven@biobasiq.se linda@biobasiq.se www.biobasiq.se
BNM Bionema AB	070-230 49 89	Susanne Jonsson	info@bionema.se www.bionema.se
DOW DowAgro Science Sverige AB	076-881 32 30	Darko Kosoderc	dkosodercl@dow.com www.dowagro.se
FMC FMC Agricultural Solutions	+45 41 64 05 95	Michael Petersen Rose	michael.rose@fmc.com www.cheminova.se
GBG Gyllebo Gødning AB	0435-44 54 24	Anders Svensson	gyllebo.plantskydd@telia.com www.gylleboplantskydd.com
GUL Gullviks AB	076-118 04 45	Katharina Bacharach-Persson	katharina.bacharach@gullviks.se www.gullviks.se
LAN Lantmännen	070-602 51 40	Johannes Andersson	johannes.andersson@lantmannen.com www.lantmannenlantbruk.com
LIN Lindesro AB	042-16 18 70	Örjan Slånberg	predator@lindesro.se www.lindesro.se
LRF Lantbrukarnas Riksförbund/ LRF Trädgård	08-787 50 08	Agneta Sundgren	agneta.sundgren@lrf.se www.lrf.se
MC MiljöCenter i Malmö AB	040-668 08 50	Björn Lindberg	bjorn@miljocenter.com www.miljocenter.com
NA Nordisk Alkali AB	040-680 85 38	Gunilla Persson	info@nordiskalkali.se www.nordiskalkali.se
ORG Organox	073-980 06 36	Agneta Färlin	info@organox.se www.organox.se
SF Svenska foder	010-130 29 57	Mats Johansson	mats.johansson@svenskafoder.se www.svenskafoder.se
SHA Sharda Europe			regn@shardaintl.com
SYN Syngenta Nordics AS	073-443 71 45	Carl-Henrik Ljung	oskar.bjorling@syngenta.com www.syngenta.se
UPL			njensen@unihops.com
VER Verdera OY			infoverdera@lallemand.com

Jordgubbar 2018

SVAMPMEDEL

Preparat Aktiv substans/ organism	Firma	Dos	Max antal behand- lingar/år	Behandlings- intervall (dagar)	Karenstid (dagar)	Klass	Bi/ fiskfara	Tidpunkt för användning Siffror avser utvecklingsstadier enl. BBCH-skala	Användningsområde	Noteringar
Aliette 80 WG fosetylaluminium	BAY	Rotdoppning ¹ : 0,3 kg/ha eller 100 liter 0,3 % lösning till plantor för 1 ha Bandsprutning : 4,0 kg/ha	1 3	 20–30	42	2 L	-	Rotdoppning före plantering. Sprutning efter plantering på friland.	Mot rödröta och kronröta.	Rotdoppning även i växthus. Doppa plantorna strax före plantering, under max 15–30 minuter.
Amistar* azoxystrobin	SYN	0,8–1,0 l/ha	3	7	7	2 L	F	51–77 Fr.o.m. första blomknoppar synliga t.o.m. 70 % av bären har nått slutstorlek.	Mot gråmögel och mjöldagg.	Friland. Förebyggande. Totalt max 2,0 l/ha/säsong.
BINAB Bär BINAB Vector <i>Trichoderma atroviride</i> <i>T. polysporum</i>	BIN	0,6 kg/ha 0,042 kg/ha	10 6 doserare/ ha	3–14	-	-	-	Under odlingssäsongen. 55–67 Fr.o.m. blomknoppar synliga t.o.m. avtagande blomning.	Mot svampsjukdomar. Mot gråmögel och läderröta.	I odlingar av bär. Slampulver baserat på rosvamp för besprutning, utvattning och inblandning i substrat. Upprepad behandling. Behandlingsintervall på 3–7 dagar till andra växtskyddsmedel rekommenderas. Förvaras fryst. OBS! Datummärkt. Tillåtna i ekologisk odling.
Candit kresoximmetyl	BAS	0,2 kg/ha	2	7–14	7	2 L	F	Under odlingssäsongen fr.o.m. att första bladet har vecklat ut sig.	Mot mjöldagg. Sideeffekt mot ögonfläcksjuka och gråmögel.	I jordgubbsodlingar. Förebyggande.
Frupica SC* mepanipyrim	NA	0,8–0,9 l/ha	2	5–7	7	2 L	F	Mjöldagg: 59–61 Fr.o.m. strax innan blomning till begynnande blomning (10 %). Gråmögel: 61–66 Fr.o.m. begynnande blomning t.o.m. avtagande blomning.	Mot gråmögel och mjöldagg på friland. Sideeffekt mot svartfläcksjuka.	Friland. Förebyggande med viss kurativ verkan. Effekt även vid låg temperatur.
Geoxe 50 WG fludioxonil	SYN	0,50 kg/ha	2	10	3	2 L	F	61-89 Fr.o.m. begynnande blomning fram till avslutad skörd.	Mot gråmögel.	Friland. Förebyggande.

¹ Vid dopping av plantor betraktas överbliven vätska och växtrester som miljöfarligt avfall.

* Produkten ska omregistreras under odlingssäsongen 2018. Håll dig uppdaterad!

Jordgubbar 2018

SVAMPMEDEL forts.

Preparat Aktiv substans/ organism	Firma	Dos	Max antal behand- lingar/år	Behandlings- intervall (dagar)	Karenstid (dagar)	Klass	Bi/ fiskfara	Tidpunkt för användning Siffror avser utvecklingsstadier enl. BBCH-skala	Användningsområde	Noteringar
Kumuluf DF svavel	BAS	4,0–6,0 kg/ha	4	7–10	-	3	-	14–59 och >89 Fr.o.m. fyra utvecklade blad t.o.m. strax innan blomning. Även efter skörd.	Mot mjöldagg. Sidoeffekt mot spinn- och jordgubbskvalster.	I jordgubbsodlingar. Förebyggande. Sämre effekt vid kallt väder. Tillåtet i ekologisk odling.
Mirador 250 SC azoxystrobin	ADA	0,8–1,0 l/ha	3	7	7	2 L	F	51–77 Fr.o.m. första blomknoppar synliga i bladrossetten t.o.m. 70 % av bären har nått slutstorlek.	Mot gråmögel och mjöldagg.	I jordgubbsodlingar. Förebyggande. Totalt max 2,0 l/ha/säsong. Aktiv substans som i Amistar.
Prestop* Prestop Mix* <i>Gliocladium</i> <i>catenulatum</i>	VER LIN	6 kg/ha 0,5 kg/ha	- 15	- 1	- -	- -	- -	Under säsongen 60–67 Fr.o.m. begynnande blomning t.o.m. avtagande blomning.	Mot gråmögel.	Friland. Rovsvamp. Förvaras fryst. OBS! Datummärkt. Prestop mix sprids med humlor. Tillåtna i ekologisk odling.
Prolectus fenpyrazamin	NA	1,2 kg/ha	3	7–14	1	2 L	F	61–87 Fr.o.m. begynnande blomning, ca 10 % blommor öppna fram till skörd.	Mot gråmögel.	Endast i växthus.
Scala pyrimetanil	BAS	2,0 l/ha	2	7–14	3	2 L	F	60–89 Fr.o.m. begynnande blomning fram till avslutad skörd.	Mot gråmögel.	I jordgubbsodlingar. Effekt även vid låg temperatur.
Serenade ASO <i>Bacillus subtilis</i> stam QST 713 13,96 g/l	BAY	4,0–8,0 l/ha	6	5–14	-	-	-	Friland: 13–97 Fr.o.m. tre utvecklade blad fram till avslutad säsong. Växthus och tunnel: 60–89 Fr.o.m. begynnande blom fram till skörd.	Förebyggande mot mjöldagg, i blom mot gråmögel.	Friland, växthus och tunnel. Tillåtet i KRAV-odling.
Signum boskalid + pyraklostrobin	BAS	1,8 kg/ha	2	10–14	3	2 L	F	60–81 Fr.o.m. begynnande blomning t.o.m. vitt kartstadium.	Mot gråmögel och mjöldagg.	I jordgubbsodlingar. Förebyggande. OBS! Endast bandsprutning.
Switch 62.5 WG* cyprodinil + fludioxonil	SYN	1,0 kg/ha	Friland: 1 Växthus: 2	- Växthus: 10	Friland: 3 Växthus: 1	2 L	F	55–89 Fr.o.m. första blomknoppar synliga fram till skörd.	Mot gråmögel. Bra effekt mot läderröta, mjöldagg och svartfläcksjuka.	Jordgubbar på friland och i växthus. Effekt även vid låg temperatur. OBS! Endast bandsprutning.

* Produkten ska omregistreras under 2018. Håll dig uppdaterad!

För växtskyddsmedel baserade på samma aktiva substans, som t.ex. Amistar och Mirador, ska dosering och antal behandlingar, så långt det är möjligt, inte överskrida de villkor som gäller för ett enskilt av dessa växtskyddsmedel.

Jordgubbar 2018

SVAMPMEDEL forts.

Preparat Aktiv substans/ organism	Firma	Dos	Max antal behand- lingar/år	Behandlings- intervall (dagar)	Karenstid (dagar)	Klass	Bi/ fiskfara	Tidpunkt för användning Siffror avser utvecklingsstadier enl. BBCH-skala	Användningsområde	Noteringar
Teldor WG 50* fenhexamid	BAY	1,5 kg/ha	3	-	7	2 L	F	60–67 Fr.o.m. begynnande blomning t.o.m. avtagande blomning.	Mot gråmögel.	Friland. Förebyggande.
Topas 100 EC reg. nr. 3740 penkonazol	SYN	0,25-0,50 l/ha	2	14	-	2 L	B F	Efter skörd.	Mot mjöldagg.	Friland. OBS! Utfasning. Försäljning t.o.m. 2018-06-30. Användning t.o.m. 2019-06-30.
Topas 100 EC reg. nr. 5367 penkonazol	SYN	Friland och tunnel: 0,25–0,5 l/ha Växthus: 50 µl/m ²	Friland: 2 Tunnel: 2 Växthus: 4	10	3	2 L	B F	Friland: 41–97 Under säsongen fr.o.m. nya revor 2 cm. Tunnel: 41–89 Fr.o.m. nya revor 2 cm till sista skörd. Växthus: 13–89 Fr.o.m. tre utvecklade blad till sista skörd.	Mot mjöldagg.	Friland, tunnel och växthus. På friland och i tunnel får produkten inte användas mer än vartannat år. Systemisk verkan.
TRIANUM-P <i>Trichoderma</i> <i>harzianum</i> stam T-22	LIN	15–30 g/ 1000 plantor	-	-	-	-	-	Från plantering och därefter.	Mot jordburna svampar.	Endast i växthus. Förvaras kylskåpskallt (8–10 °C). Tillåtet i ekologisk odling.

* Produkten ska omregistreras under 2018. Håll dig uppdaterad!

Jordgubbar 2018

INSEKTSMEDEL

Preparat Aktiv substans/ organism	Firma	Dos	Max antal behand- lingar/år	Behandlings- intervall (dagar)	Karenstid (dagar)	Klass	Bi/fiskfara	Tidpunkt för användning Siffror avser utvecklingsstadier enl. BBCH-skala	Användnings- område	Noteringar
Calypso SC 480* tiaklopid	BAY	0,25 l/ha	2	14	3	2 L	F	54–75 Fr.o.m. första blomknoppar synliga t.o.m. 50 % av bären har nått slutstorlek.	Mot jordgubbsvivel och bladlöss. Sidoeffekt mot stinkfly och trips.	Friland. Vid begynnande angrepp. Vid bekämpning av bladlöss tillsätts vätned.
Fastac 50^{1,2*} alfacypermetrin	BAS	0,25 l/ha	2	-	3	2 L	B F	51–75 Fr.o.m. första blomknoppar synliga i bladrossetten t.o.m. 50 % av bären har nått slutstorlek.	Mot jordgubbsvivel och vecklare.	Friland. Pyreteroid ² . OBS! Avdriftsreducerande utrustning min. 90 % krävs.
Fibro paraffinolja	NA LRF ³	10,0 l/ha	2	7	-	2 L	B F	10–89 Fr.o.m. ett blad utvecklad till sista skörd.	Mot insekts- och kvalsterangrepp.	Friland och tunnel. Vindavdriftsreducering minst 50 % närmare än 100 m från sjöar, vattendrag eller öppna diken. Behandla inte i direkt solsken. Rekommenderad koncentration 1,0–2,0 %. Tillåtet i ekologisk odling.
Karate 2,5 WG^{1,2} lambda-cyhalotrin	ADA	0,3–0,5 kg/ha	2	10	14	2 L	B F	33–63 Fr.o.m. kronan nått 30 % av slutdiameter t.o.m. 30 % av blommorna öppna.	Mot vivlar, fjärilslarver, stinkflyn, stritar, bladlöss och trips.	Friland. OBS! Utfasning. Ingen försäljning. Användning fram till 2019-01-01. Pyreteroid ² .
Movento spirotramat	BAY LRF ³	1,0 l/ha	2	14	-	2 L	F	13–56 och 91–97 Fr.o.m. tre utvecklade blad t.o.m. utsträckta blomställningar och efter skörd.	Mot insekter och kvalster.	Friland. Långtidsverkan men effekten ses först efter ca 5–10 dagar.
Nemasys G/NemaTop <i>Heterorhabditis bacteriophora</i>	BAS BIO BNM	0,5 miljon st/m ²	-	-	-	-	-	Vid jordtemperatur över 12 °C .	Mot öronvivel.	NemaTop på friland och i växthus. Nemasys - bred registrering. Insektsparasitära nematoder.
Nemasys L <i>Steinernema kraussei</i>	LIN SF		-	-	-	-	-	Vid jordtemperatur över 5 °C i två veckor.		Fuktig jord. Skölj ned med vatten efter behandling. Tillåtna i ekologisk odling.

¹ Rovkvalster kan spridas fyra veckor efter Fastac 50 och Karate 2,5 WG.

² Pyretroner och pyretriner är mycket skadliga för nyttoinsekter och får inte användas under den tid på dygnet då humlor och bin är aktiva på växtplatsen. Läs alltid etikett och bruksanvisning.

³ Utvidgat produktgodkännande innehas av LRF.

* Produkten ska omregistreras under odlings säsongen 2018. Håll dig uppdaterad!

Jordgubbar 2018

INSEKTSMEDEL forts.

Preparat Aktiv substans/ organism	Firma	Dos	Max antal behand- lingar/år	Behandlings- intervall (dagar)	Karenstid (dagar)	Klass	Bi/fiskfara	Tidpunkt för användning Siffror avser utvecklingsstadier enl. BBCH-skala	Användnings- område	Noteringar
Pirimor pirimikarb	ADA	0,3 kg/ha	2	10	3	1 L	F	10–81 och 91–97 Fr.o.m. begynnande bladutveckling t.o.m. vitt kartstadium och efter skörd.	Mot bladlöss.	Endast i växthus.
Raptol^{2*} reg. nr. 4866 rapsolja + pyretriner	NA	3,0–4,0 l/ha Max 1.0 %	8	3–7	-	2 L	B F	Under säsongen.	Mot insekter.	OBS! Utfasning. Får säljas t.o.m. 2018-04-30. Får användas t.o.m. 2019-04-30. OBS! Risk för skador på växtdelar. Bäst effekt vid varmt och mulet väder, behandla inte i solsken. Tillåtet i ekologisk odling.
Turex 50 WP <i>Bacillus thuringiensis</i> <i>kurstaki/ B. aizawai</i>	NA LRF ¹	1,0 kg/ha	3	7	-	-	-	13–93 Fr.o.m. att tre blad har vecklat ut sig och resten av säsongen.	Mot unga och aktiva fjärilslarver.	Friland, tunnel¹ och växthus. Bakteriepreparat. Behandla helst kvällstid eller vid mulet väder vid temperaturer >12 °C. Tillåtet i ekologisk odling.

¹ Utvidgat produktgodkännande innehas av LRF.

² Pyretroider och pyretriner är mycket skadliga för nyttoinsekter och får inte användas under den tid på dygnet då humlor och bin är aktiva på växtplatsen. Läs alltid etikett och bruksanvisning.

* Produkten ska omregistreras under odlingssäsongen 2018. Håll dig uppdaterad!

Jordgubbar 2018

KVALSTERMEDEL

Preparat Aktiv substans/ organism	Firma	Dos	Max antal behand- lingar/år	Behandlings- intervall (dagar)	Karenstid (dagar)	Klass	Bi/fiskfara	Tidpunkt för användning Siffror avser utvecklingsstadier enl. BBCH-skala	Användnings- område	Noteringar
Andersoni-Rovmide <i>Amblyseius andersoni</i>	BIO	20–100 st/m ²	-	-	-	-	-	Under odlingssäsongen (när frostrisken är över).	Mot spinnkvalster, främst i växthus.	Friland och växthus. Rovkvalster. Upprepad behandling. OBS! Färskvara. Tillåtet i ekologisk odling.
Danitron 5 SC fenpyroximat	NA	1,0–2,0 l/ha	1	-	7	2 L	F	11–81 eller >89 Fr.om. första bladet har vecklat ut sig t.o.m. vitt kartstadium eller efter skörd.	Mot spinnkvalster. Bra effekt mot jordgubbskvalster om vätemedel tillsätts.	Endast i växthus. Pollinatörer för återintroduceras efter 3 dagar. God täckning krävs.
Fibro paraffinolja	NA	10,0 l/ha	2	7	-	2 L	B F	10–89 Fr.o.m. ett blad utvecklad till sista skörd.	Mot insekts- och kvalsterangrepp.	Friland och tunnel. Vindavdriftsreducering minst 50 % närmare än 100 m från sjöar, vattendrag eller öppna diken. Behandla inte i direkt solsken. Rekommenderad koncentration 1,0–2,0 %. Tillåtet i ekologisk odling.
Floramite 240 SC* bifenazat	NA	0,6 l/ha	2	-	3	2 L	F	<85 Innan första bären har sorttypisk färg.	Mot spinnkvalster. Tillsätt vätemedel.	I jordgubbsodlingar. Vid begynnande angrepp. God täckning krävs.
Movento spirotetramat	BAY LRF ²	1,0 l/ha	2	14	-	2 L	F	13–56 och 91–97 Fr.o.m. tre utvecklade blad t.o.m. utsträckta blomställningar och efter skörd.	Mot kvalster och insekter.	Friland. Långtidsverkan men effekten ses först efter ca 5–10 dagar.
Nissorun SC hexytiazox	NA	0,40 l/ha	1	-	3	1 L	F	Fram till 97 Före eller efter skörd.	Mot spinnkvalster. Kan kombineras med rovkvalster.	Friland. Vid begynnande angrepp. God täckning krävs.
Spical <i>Neoseiulus californicus</i>	LIN	250 000 – 2 milj st/ha	-	-	-	-	-	Under odlingssäsongen (när frostrisken är över).	Mot kvalster i växthus och på friland.	Rovkvalster ¹ . Upprepad behandling. OBS! Färskvara. Tillåtet i ekologisk odling.
Vertimec* abamectin	SYN	1,2 l/ha (0,12 ml/m ²)	3	7	3	2 L	B F	12–89 Fr.o.m. andra bladet vecklat ut sig fram till skörd.	Mot jordgubbs- och spinnkvalster. Sidoeffekt mot trips. Kan kombineras med rovkvalster.	Endast i växthus. OBS! Får bara användas från mars till oktober. Vid begynnande angrepp.

¹ Rovkvalster kan spridas fyra veckor efter Fastac 50 och Karate WG.

² Utvidgat produktgodkännande för Movento innehas av LRF.

* Produkten ska omregistreras under odlingssäsongen 2018. Håll dig uppdaterad!

Dessa uppgifter gäller i januari 2018 men kan ha ändrats. Du ansvarar själv för att kontrollera aktuellt godkännande.

Jordgubbar 2018

KVALSTERMEDEL forts.

Preparat Aktiv substans/ organism	Vinterägg	Sommarägg	Verksamt mot Larver	Fullbildade
Danitron 5 SC (endast växthus) fenpyroximat	-	-	X	X
Floramite 240 SC* bifenazat	X	X	X	X
Movento spirotriamat	-	-	x	x
Nissorun hexyiazox	X	X	X	blir sterila
Vertimec (endast växthus) abamectin	-	-	X	X
Rovkvalster <i>se sid. 6</i>	X	X	X	X

* Produkten ska omregistreras under 2018. Håll dig uppdaterad!

Jordgubbar 2018

OGRÄSMEDEL

Preparat Aktiv substans	Firma	Dos	Max antal behand- lingar/år	Karenstid (dagar)	Klass	Bi/fiskfara	Tidpunkt för användning ¹ Siffror avser utvecklingsstadier enl. BBCH-skala	Användningsområde	Noteringar
Agil 100 EC propakizafop	ADA	1,5 l/ha	1	35	2 L	F	Före blom eller efter skörd.	Mot gräsogräs	Friland. Full dos mot kvickrot. 0,6–0,8 l/ha mot spillsäd, ettåriga gräsartade ogräs, flyghavre.
Betasana SC* fenmedifam	UPL	1,0 l/ha	3	-	2 L	F	≤60 och >90 Före blom eller efter skörd.	Mot örtogräs.	Friland och tunnel: 6–8 dagars behandlingsintervall. Bandspruta. Nyplanterade och etablerade odlingar: I nyplanterade odlingar får inte skörden gå till konsumtion. En fast skyddszon om minst 10 m mot vatten ska hållas. Skyddszonen ska vara permanent bevuxen och vara anlagd minst 1 år före behandlingen.
Boxer* prosulfocarb	SYN GRO ²	2,5 l/ha	2	-	2 L	F	Efter skörd och i nyplantering året innan skörd.	Jordherbicid ³ . Mot fröogräs.	I jordgubbsodlingar.
Diqua dikvat dibromidsalt	SHA	2,0 l/ha	1	-	1 L	B F	Efter skörd.	Bladherbicid mot ogräs och utlöpare.	Friland. Avskärmad behandling på torrt bladverk. Får inte appliceras med utrustning som levererar låg vätskemängd (under 50 l/ha). Brännande effekt. Se till att moderplantorna inte träffas av sprutvätskan. Bäst på kvällen – långsam upptorkning. Tillsätt vätmedel. Överskrid inte, så långt det är möjligt, de villkor som gäller för ett enskilt dikvatpreparat.
Quad-Glob 200 SL dikvat dibromidsalt	NA	2,0 l/ha	1	-	1 L	B F	<59 Till strax innan begynnande blomning.	Mot ogräs.	
Reglone dikvat dibromidsalt	SYN	Innan blom 2,0-2,5 l/ha Efter skörd 3,0-4,0 l/ha	2 (se notering)	-	1 L	B F	<59 eller >91 Till strax innan begynnande blomning eller efter påbörjad invintring (färdig skottillväxt men fortfarande gröna blad).	Mot ogräs och utlöpare. Utlöpare endast efter påbörjad invintring.	
Finalsan Ogräs Effekt koncentrat Proffs pelargonsyra	MC	Se etikett	8	-	2 L	F	-	Mot ogräs i trädgårdar och på allmänna platser.	Minst 5 °C, torr väderlek 6 timmar efter behandlingen.

¹ Inga preparat bör användas under blom och skörd.

² Utvidgat produktgodkännande för Boxer innehas av GRO.

³ Alla jordherbicider kräver god markfuktighet för bra effekt.

* Produkten ska omregistreras under odlingssäsongen 2018. Håll dig uppdaterad!

Jordgubbar 2018

OGRÄSMEDEL forts.

Preparat Aktiv substans	Firma	Dos	Max antal behand- lingar/år	Karenstid (dagar)	Klass	Bi/fiskfara	Tidpunkt för användning ¹ Siffror avser utvecklingsstadier enl. BBCH-skala	Användningsområde	Noteringar
Focus Ultra reg.nr. 3987 cykloxidim	BAS	2,0–3,0 l/ha	2	40	2 L	F	Innan blomning och efter skörd.	Bladherbucid mot gräsogräs. Mot kvickrot och spillsäd. Dålig effekt på vitgröe.	Friland. OBS! Utfasning. Försäljning t.o.m. 2018-04-30. Användning t.o.m. 2019-04-30. Systemiskt medel. Starkt lösande på kemikalierester i tanken.
Focus Ultra reg.nr. 5328 cykloxidim	BAS	5,0 l/ha	1	42	2 L	F	11-16 Fr.o.m. ett utvecklat blad t.o.m. sex utvecklade blad.	Bladherbucid mot gräsogräs. Mot kvickrot och spillsäd. Dålig effekt på vitgröe.	Friland. Systemiskt medel. Starkt lösande på kemikalierester i tanken.
Gallery* isoxaben	DOW	0,5–1,0 l/ha	1–2	120	2 L	F	Vår/höst före ogräsets uppkomst.	Jordherbucid ³ . Mot fröogräs.	Friland. Max 1,0 liter/ha/år.
Glyfosatpreparat	Ett flertal preparat. För enskilda preparat se: www.kemi.se							Bladherbucider. Mot flerårigt ogräs, speciellt kvickrot.	Systemiska medel.
Goltix WG reg. nr. 3297 metamitron	ADA NA	2,0–4,0 kg/ha Nyplanterade: 0,5–1,0 l/ha	2	-	2 L	F	Vår/höst innan uppkomst. Nyplanterade fält ca 14 dagar efter plantering.	Jord ³ - och bladherbucid. Mot fröogräs. Ingen effekt mot tistel och kvickrot.	I jordgubbsodlingar. Utfasning! Användning t.o.m. 2018-03-31. Totalt max 6 kg/ha/säsong.
Goltix WG reg. nr. 5261 metamitron	ADA NA	1,0 kg/ha Nyplanterade: 0,5–1,0 kg/ha	2	-	2 L	F	Innan blom. Nyplanterade fält ca 14 dagar efter plantering. Etablerade fält även efter skörd.	Jord ³ - och bladherbucid. Mot fröogräs. Ingen effekt på tistel och kvickrot.	I jordgubbsodlingar. Max två behandlingar med 10 dagars behandlingsintervall. Max. 1,75 kg/ha i nyplanterat vid 1 behandling/säsong.
Kerb flo 400* propyzamid	DOW GRO	0,75 l/ha, se Noteringar	1	-	2 L	F	Höst före tjäle (oktober–november).	Jordherbucid ³ . Mot gräsogräs. Dålig effekt mot kvickrot.	I jordgubbsodlingar. Bandsprutning på max 50 % av arealen, dos på behandlad yta max 1,5 l/ha.
Matrignon 72 SG klopyralid	DOW	0,165 kg/ha	1	-	2 L	F	Efter skörd.	Mot örtogräs.	Friland. Systemiskt medel. Vissa jordgubbssorter (t.ex. Korona) kan vara känsliga för Matrignon.

¹ Inga preparat bör användas under blom och skörd.

³ Alla jordherbucider kräver god markfuktighet för bra effekt.

* Produkten ska omregistreras under odlingssäsongen 2018. Håll dig uppdaterad!

Jordgubbar 2018

OGRÄSMEDEL forts.

Preparat Aktiv substans	Firma	Dos	Max antal behand- lingar/år	Karenstid (dagar)	Klass	Bi/fiskfara	Tidpunkt för användning ¹ Siffror avser utvecklingsstadier enl. BBCH-skala	Användningsområde	Noteringar
Select* kletodim	NA	0,3–0,5 l/ha	2	40	2 L	F	12–59 och >89 Fr.o.m. andra bladet vecklat ut sig t.o.m. strax innan begränsande blomning och/ eller efter skörd.	Bladherbucid. Kvickrot, spillsäd och vitgröe.	Friland. Systemiskt medel. Behandlingsintervall 21 dagar. God effekt även vid låg temp. Blandas med lika delar Renol.
Select Plus kletodim	NA	Ettåriga gräsogräs: 0,6–1,0 l/ha Kvickrot: 1,0–2,0 l/ha	1	30	2 L	F	12–59 och >89 Fr.o.m. andra bladet vecklat ut sig t.o.m. strax innan begränsande blomning eller efter skörd.	Bladherbucid. Gräsogräs inkl. kvickrot, spillsäd och vitgröe.	Friland. Systemiskt medel. God effekt även vid låg temp. Behöver inte blandas med Renol (eller någon annan penetreringsolja). Starkt lösande på kemikalierester i tanken.

¹ Inga preparat bör användas under blom och skörd.

* Produkten ska omregistreras under odlingssäsongen 2018. Håll dig uppdaterad!

Dessa uppgifter gäller i januari 2018 men kan ha ändrats. Du ansvarar själv för att kontrollera aktuellt godkännande.

Jordgubbar 2018

SNIGELMEDEL

Preparat Aktiv substans/ organism	Firma	Dos	Max antal behandlingar/år	Klass	Bi/fiskfara	Tidpunkt för användning	Noteringar
Ferramol Snigel Effekt järn(III)fosfat	BIO LIN SF	4,0–7,5 kg/ha	4	3	-	Under säsongen.	Sprids som granulat. Tillåtet i ekologisk odling.
Ferrex järn(III)fosfat	SF	6,0 kg/ha	5	2 L	-	Under säsongen.	Sprids som granulat. Minst 7 dagars behandlingsintervall. Tillåtet i ekologisk odling.
Sluxx/Sluxx HP järn(III)fosfat	NA	Friland: 4,0–7,0 kg/ha Växthus: 700 mg/m ²	4	2 L	-	Under säsongen.	Sprids som granulat. Tillåtet i ekologisk odling.

Det finns flera godkända växtskyddsmedel baserade på järn(III)fosfat. För mer information se www.kemi.se

Hallon 2018

SVAMPMEDEL

Preparat Aktiv substans/ organism	Firma	Dos	Max antal behand- lingar/år	Behandlings- intervall (dagar)	Karenstid (dagar)	Klass	Bi/fiskfara	Tidpunkt för användning Siffror avser utvecklingsstadier enl. BBCH-skala	Användningsområde	Noteringar
Amistar* azoxystrobin	SYN GRO ¹	1,0 l/ha	2	7	10	2 L	F	På uppväxande nya årsskott och under blomning.	Mot gråmögel och hallonskottsjuka.	I hallonodlingar.
BINAB Bär BINAB Vector <i>Trichoderma atroviride/</i> <i>T. polysporum</i>	BIN	0,6kg/ha 0,042 kg/ha	10 6 doserare/ ha	3–14	-	-	-	Under odlingssäsongen. 55–67 Fr.o.m. blomstjälkar utsträcka t.o.m. avtagande blomning.	Mot svampsjukdomar. Mot gråmögel.	I bärodlingar. Slampulver baserat på rosvamp för besprutning, utvattning och inblandning i substrat. Upprepad behandling. Behandlingsintervall på 3–7 dagar till andra bekämpningsmedel rekommenderas. Förvaras fryst. OBS! Datummärkt. Tillåtna i ekologisk odling.
Prestop Mix* <i>Gliocladium catenulatum</i>	LIN	0,5 kg/ha	15	1	-	-	-	60–67 Under blomning.	Mot gråmögel.	Friland. Rovsvamp. Förvaras fryst. Datummärkt. Sprid med humlor. Tillåtet i ekologisk odling.
Serenade ASO <i>Bacillus subtilis</i> stam QST 713 13,96 g/l	BAY	8,0 l/ha	6	5	-	-	-	51–85 Fr.o.m. blomknoppar synliga t.o.m. första bär med full färg.	Förebyggande mot mjöldagg, i blom mot gråmögel.	I odlingar av hallon. Tillåtet i KRAV-odling.
Signum* boskalid + pyraklostrobin	BAS LRF ¹	0,75 kg/ha	2	10–14	3	2 L	F	På uppväxande nya årsskott och under blomning.	Mot gråmögel och hallonskottsjuka.	I hallonodlingar. Vindavdriftsreducerande utrustning min. 25 % krävs. Skyddsavstånd bestäms som om utrustningen inte används.
Switch 65.5 WG* cyprodinil + fludioxinil	SYN LRF ¹	0,1 kg/ 1000m ²	3	10	-	-	-	61–89 Fr.o.m. begynnande blomning (ca 10 % av blommor öppna) t.o.m. första bären har sorttypisk färg.	Mot gråmögel.	Endast i växthus.
Teldor WG 50* fenhexamid	BAY	1,5 kg/ha	2	-	7	2 L	F	61–69 Under blomning.	Mot gråmögel.	I hallonodlingar. Förebyggande.
TRIANUM-P <i>Trichoderma harzianum</i> T22	LIN	Se etikett	-	-	-	-	-	Fr.o.m. plantering.	Mot jordburna svampar	Endast i växthus.

¹ Utvidgat produktgodkännande för Amistar innehas av GRO och för Signum och Switch 65.5 W av LRF.

* Produkten ska omregistreras under 2018. Håll dig uppdaterad!

Hallon 2018

INSEKTSMEDEL

Preparat Aktiv substans/ organism	Firma	Dos	Max antal behand- lingar/år	Behandlings- intervall (dagar)	Karenstid (dagar)	Klass	Bi/fiskfara	Tidpunkt för användning Siffror avser utvecklingsstadier enl. BBCH-skala	Användningsområde	Noteringar
Calypso SC 480* tiaklopidrid	BAY GRO ¹	0,25 l/ha	2	21	3	2 L	F	Under säsongen vid begynnande angrepp.	Mot skadeinsekter.	Endast friland. Tillsätt vätmedel. Skyddszon till omgivningen 10 meter.
Fibro paraffinolja	NA LRF ¹	10,0 l/ha	2	7	-	2 L	B F	10-89 Fr.o.m. ett blad utvecklad till sista skörd.	Mot insekts- och kvalsterangrepp.	Friland och tunnel. Vindavdriftsreducering minst 50 % närmare än 100 m från sjöar, vattendrag eller öppna diken. Behandla inte i direkt solsken. Rekommenderad konc. 1,0–2,0 %. Tillåtet i ekologisk odling.
Karate WG^{2,3} lambda-cyhalotrin	ADA	0,3–0,6 kg/ha	2	14	14	2 L	B F	61-69 Under blomning.	Mot gallmygga, hallonängar, hallongallmygga och bladlöss.	OBS! Utfasning. Ingen försäljning. Användning fram till 2019-01-01. Friland. Pyretroid ² .
Raptol² reg. nr. 4866 rapsolja + pyretriner	NA	3,0–4,0 l/ha Max 1,0 %	8	3–7	-	2 L	B F	Under säsongen.	Mot insekter.	OBS! Utfasning. Får säljas t.o.m. 2018-04-30. Får användas t.o.m. 2019-04-30. OBS! Risk för skador på växtdelar. Bäst effekt vid varmt och mulet väder, behandla inte i solsken. Tillåtet i ekologisk odling.
Steward 30 WG indoxakarb	FMC LRF ¹	0,17 kg/ha	1	-	7	2 L	B F	Under säsongen.	Mot fjärilslarver.	Friland. Produkten får inte spridas där pollinerande insekter aktivt söker efter föda.
Turex 50 WP <i>Bacillus thuringiensis</i> <i>kurstaki/B. aizawai</i>	NA LRF ¹	1,0 kg/ha	3	7	-	-	-	Under säsongen.	Mot fjärilslarver.	Friland och tunnel. Bakteriepreparat. Behandla helst kvällstid eller vid mulet väder vid temperaturer >12 °C. Tillåtet i ekologisk odling.

¹ Utvidgat produktgodkännande för Calypso SC 480 innehas av GRO och för Fibro och Steward 30 WG av LRF.

² Pyretroider och pyretriner är mycket skadliga för nyttoinsekter och får inte användas under den tid på dygnet då humlor och bin är aktiva på växtplatsen. Läs alltid etikett och bruksanvisning.

³ Rovkvalster sprids minst 4 veckor efter Karate WG.

* Produkten ska omregistreras under 2018. Håll dig uppdaterad!

Hallon 2018

KVALSTERMEDEL

Preparat Aktiv substans/ organism	Firma	Dos	Karenstid (dagar)	Klass	Bi/fiskfara	Tidpunkt för användning	Användningsområde	Noteringar
Andersoni-Rovmide <i>Amblyseius andersoni</i>	BIO	20–100 st/m ²	-	-	-	Efter att risk för frost är över.	Mot spinnkvalster.	Främost i tunnel och växthus. Rovkvalster. OBS! Färskvara. Upprepad behandling. Tillåtet i ekologisk odling. Mer information om användningsområden, se www.kemi.se
Fibro paraffinolja	NA LRF ¹	10,0 l/ha	-	2 L	B F	10–89 Fr.o.m. ett blad utvecklat till sista skörd.	Mot insekts- och kvalsterangrepp.	Friland och tunnel. Max 2 behandlingar/år med minst 7 dagars intervall. Vindavdriftsreducering minst 50 % närmare än 100 m från sjöar, vattendrag eller öppna diken. Behandla inte i direkt solsken. Rekommenderad konc. 1,0 –2,0 %. Tillåtet i ekologisk odling.
Floramite 240 SC* bifenazat	NA LRF ¹	0,45 l/ha	7	2 L	F	<85 Innan första bären har sorttypisk färg.	Mot kvalster.	Friland, tunnel, växthus. Max 2 behandlingar/år med minst 7 dagars intervall.
Nissorun SC hexyiazox	NA	0,40 l/ha	3	2 L		Efter skörd. Juli–september.	Mot spinnkvalster.	Friland. Max. 1 behandling/år.
Spical <i>Neoseiulus californicus</i>	LIN	250 000– 2 milj st/ha	-	-	-	Efter att risk för frost är över.	Mot kvalster.	Friland och växthus. Rovkvalster. OBS! Färskvara. Upprepad behandling. Tillåtet i ekologisk odling.
Vertimec abamectin	SYN LRF ¹	50 ml/1000m ²	7	2 L	B F	<81 Innan begynnande mognad.	Mot spinn- och gallkvalster. Sidoeffekt mot trips. Kan kombineras med rovkvalster.	Endast i växthus. Max 2 behandlingar/år med minst 7 dagars intervall. OBS! Pollinerare tas bort före behandling och får återintroduceras efter 3 dagar. Återinträde först efter 24 h.

¹ Utvidgat produktgodkännande innehas av LRF.

* Produkten ska omregistreras under 2018. Håll dig uppdaterad!

Hallon 2018

OGRÄSMEDEL

Preparat Aktiv substans	Firma	Dos	Karenstid (dagar)	Max antal behand- lingar/år	Klass	Bi/fiskfara	Tidpunkt för användning ¹	Användningsområde	Noteringar
Agil 100 EC propakizafop	ADA	1,5 l/ha	35	1	2 L	F	maj-juli	Mot gräsogräs.	Friland. Full dos mot kvickrot. 0,6–0,8 l/ha mot spillsäd, ettåriga gräsartade ogräs och flyghavre.
Diqua dikvat dibromidsalt	SHA	2,0 l/ha	-	Använd så långt möjligt inte mer än sammanlagt 1 behandling/ år.	1 L	B F	00–56 Innan blommor börjar separeras i blomklasen.	Bladherbicid. Mot ett- och fleråriga ogräs i gångar.	I hallonodlingar. Avskärmad behandling på torrt bladverk. Får inte appliceras med utrustning som levererar låg vätskemängd (under 50 l/ha). Brännande effekt på unga stammar. Bäst på kvällen, ger långsam upptorkning. Tillsätt vätmedel.
Quad-Glob 200 SL dikvat dibromidsalt	NA	2,0 l/ha	-		1 L	B F	<59 I hallon till uppsprickande blomknopp, i vinbär till alla blomknoppar separerade.		
Reglone dikvat dibromidsalt	SYN	2,0–2,5 l/ha	-		1 L	B F	<59 I hallon till uppsprickande blomknopp, i vinbär till alla blomknoppar separerade.		
Finalsan Ogräs Effekt Proffs pelargonsyra	MC	Se etikett.	-	-	2 L	F	Se etikett.	Mot ogräs i trädgårdar och på allmänna platser.	Minst 5 °C, torr väderlek 6 timmar efter behandlingen.
Focus Ultra reg. nr. 3987 cykloxidim	BAS	4,0 l/ha	-	-	2 L	B F	Efter skörd.	Bladherbicid mot gräsogräs. Mot kvickrot och spillsäd. Dålig effekt mot vitgröe.	OBS! Utfasning. Försäljning t.o.m. 2018-04-30. Användning t.o.m. 2019-04-30. I hallonodlingar. Starkt lösande på kemikalierester i tanken.
Glyfosatpreparat	Ett flertal preparat. För enskilda preparat se: www.kemi.se							Bladherbicid. Mot flerårigt ogräs. Bra effekt mot kwickrot.	Systemiska medel. Akta rotskott i gångar.
Kerb flo 400* propyzamid	DOW GRO ²	Hela ytan 0,75 l/ha Bandspruta 1,5 l/ha	-	1	2 L	F	Höst före tjäle (oktober-november). Tidigast efter 1 säsong.	Jordherbicid. ³ Mot gräsogräs. Dålig effekt mot kvickrot.	I hallonodlingar. Kan blandas med Gallery.

¹ Inga preparat bör användas under blom och skörd.

² Utvidgat produktgodkännande för Kerb flo 400 innehas av GRO.

³ Alla jordherbicer kräver god markfuktighet för bra effekt.

* Produkten ska omregistreras under 2018. Håll dig uppdaterad!

Vinbär 2018

SVAMPMEDEL

Preparat Aktiv substans/ organism	Firma	Dos	Max antal behand- lingar/år	Behandlings- intervall (dagar)	Karenstid (dagar)	Klass	Bi/fiskfara	Tidpunkt för användning Siffror avser utvecklingsstadier enl. BBCH-skala	Användningsområde	Noteringar
BINAB Bär BINAB Vector <i>Trichoderma atroviride</i> <i>T. polysporum</i>	BIN	0,6 kg/ha 0,042 kg/ha	10 6 doserare/ha	3–14	-	-	-	Under odlingssäsongen. 55–67 Fr.o.m. blomknoppar synliga t.o.m. avtagande blomning.	Mot gråmögel.	I bärodlingar. Slampulver baserat på rosvamp för besprutning, utvattning och inblandning i substrat. Upprepad behandling. Behandlingsintervall på 3–7 dagar till andra växtskyddsmedel rekommenderas. Förvaras fryst. OBS! Datummärkt. Tillåtna i ekologisk odling.
Candit kresoximmetyl	BAS	0,2 kg/ha	2	7–14	14	2 L	F	51–85 Fr.o.m. knoppsvällning t.o.m. början av fullmognad.	Mot mjöldagg, filtrost och bladfallsjuka.	Friland.
Kumuluf DF svavel	BAS	6,0 kg/ha	3	10–14	-	3	-	09–83 Fr.o.m. grön spets t.o.m. bärfärgning.	Mot mjöldagg. Sidoeffekt mot vinbärs gallkvalster.	I vinbärsodlingar. Höga doser kan ge brännskador på känsliga sorter, t.ex. Hedda och Öjebyn. Tillåtet i ekologisk odling.
Serenade ASO <i>Bacillus subtilis</i> stam QST 713 13,96 g/l	BAY	8,0 l/ha	6	5	-	-	-	51–85 Fr.o.m. knoppsvällning t.o.m. början av fullmognad.	Förebyggande mot mjöldagg, i blom mot gråmögel.	I odlingar av vinbär. Tillåtet i KRAV-odling.
Teldor WG 50* fenhexamid	BAY	1,5 kg/ha	2	-	7	2 L	F	61–69 Under blommning.	Mot gråmögel. Viss effekt mot mjöldagg och bladfallsjuka.	I vinbärsodlingar.
Topas 100 EC penkonazol	SYN	0,5 l/ha	1	-	20	2 L	B F	51–97 Fr.o.m. knoppsvällning t.o.m. bladfall.	Mot mjöldagg.	Friland.

* Produkten ska omregistreras under 2018. Håll dig uppdaterad!

Vinbär 2018

Dessa uppgifter gäller i januari 2018 men kan ha ändrats. Du ansvarar själv för att kontrollera aktuellt godkännande.

INSEKTSMEDEL

Preparat Aktiv substans/ organism	Firma	Dos	Max antal behand- lingar/år	Behandlings- intervall (dagar)	Karenstid (dagar)	Klass	Bi/fiskfara	Tidpunkt för användning	Användningsområde	Noteringar
Calypso SC 480* tiaklopid	BAY LRF ¹	0,25 l/ha	2	21	14	2 L	F	57–59 och 69–72 Fr.o.m. blomknoppar börjar separeras på klasen t.o.m. alla blomknoppar separerade och fr.o.m. avslutad blom t.o.m. 20 % av bär formade.	Mot sugande och bitande insekter i frilandsodlingar.	Friland. Tillsätt vätnedel.
Fibro paraffinolja	NA LRF ¹	10,0 l/ha	2	7	-	2 L	B F	10–89 Fr.o.m. ett blad utvecklad till sista skörd.	Mot insekts- och kvalsterangrepp.	Friland och tunnel. Vindavdriftsreducering minst 50 % närmare än 100 m från sjöar, vattendrag eller öppna diken. Behandla inte i direkt solsken. Rekommenderad konc. 1,0 –2,0 %. Tillåtet i ekologisk odling.
Raptol² reg. nr. 5351 rapsolja + pyretriner	NA	10,0 l/ha	2	7	3	2 L	B F	Under odlings säsongen.	Mot bladlöss.	Vindavdriftsreducering minst 90 % närmare än 100 m från sjöar, vattendrag eller öppna diken . Skyddsavstånden i hjälpredan ska läsas i kolumnen för 0 % avdriftsreduktion Bäst effekt vid varmt och mulet väder. Inte i solsken. Tillåtet i ekologisk odling.
Raptol² reg. nr. 4866 rapsolja + pyretriner	NA	3,0–4,0 l/ha Max 1.0 %	8	3–7	-	2 L	B F	Under säsongen.	Mot insekter.	OBS! Utfasning. Får säljas t.o.m. 2018-04-30. Får användas t.o.m. 2019-04-30. OBS! Risk för skador på växtdelar. Bäst effekt vid varmt och mulet väder, behandla inte i solsken. Tillåtet i ekologisk odling.
Steward 30 WG indoxakarb	FMC LRF ¹	0,17 kg/ha	1	-	7	2 L	B F	Under säsongen.	Mot fjärilslarver.	Röda och vita vinbär på friland. Produkten får inte spridas där polline- rande insekter aktivt söker efter föda.
Turex 50 WP <i>Bacillus thuringiensis</i> <i>kurstaki/aizawai</i>	NA LRF ¹	1,0 kg/ha	3	7	-	-	-	00–79 T.o.m. 90 % av bär formade.	Mot unga och aktiva fjärilslarver.	Friland och tunnel¹. Bakteripreparat. Helst kvällstid eller vid mulet väder vid temperaturer >12 °C. Tillåtet i ekologisk odling.

¹ Utvidgat produktgodkännande för Calypso SC 480 och Steward 30 WG innehas av LRF.

² Pyretroider och pyretriner är mycket skadliga för nyttoinsekter och får inte användas under den tid på dygnet då humlor och bin är aktiva på växtplatsen. Läs alltid etikett och bruksanvisning.

* Produkten ska omregistreras under 2018. Håll dig uppdaterad!

Vinbär 2018

KVALSTERMEDEL

Preparat Organism	Firma	Dos	Karenstid (dagar)	Klass	Bi/fiskfara	Tidpunkt för användning	Användningsområde	Noteringar
Andersoni-Rovmide <i>Amblyseius andersoni</i>	BIO	20–100 st/m ²	-	-	-	Efter att risk för frost är över.	Mot spinnkvalster, främst i växthus och tunnel.	Rovkvalster. Upprepad behandling. OBS! Färskvara. Tillåtet i ekologisk odling. Mer information om användningsområden, se www.kemi.se
Fibro <i>paraffinolja</i>	NA	10,0 l/ha	-	2 L	B F	10-89 Fr.o.m. ett blad utvecklad till sista skörd.	Mot insekts- och kvalsterangrepp.	Friland och tunnel. Max 2 behandlingar/år med minst 7 dagars intervall. Vindavdriftsreducering minst 50 % närmare än 100 m från sjöar, vattendrag eller öppna diken. Behandla inte i direkt solsken. Rekommenderad konc. 1,0 –2,0 %. Tillåtet i ekologisk odling.
Nissorun SC hexyiazox	NA	0,40 l/ha	3	2 L		Efter skörd. Juli–september.	Mot spinnkvalster.	Svarta och röda vinbär på friland. Max. 1 behandling/år.
Spical <i>Neoseiulus californicus</i> (f.d. <i>Amblyseius californicus</i>)	LIN	250 000 – 2 milj st/ha	-	-	-	Efter att risk för frost är över.	Mot kvalster.	Friland och växthus. Rovkvalster. Upprepad behandling. OBS! Färskvara. Tillåtet i ekologisk odling.

Vinbär 2018

OGRÄSMEDEL

Preparat Aktiv substans	Firma	Dos	Max antal behand- lingar/år	Karenstid (dagar)	Klass	Bi/fiskfara	Tidpunkt för användning ¹ Siffror avser utvecklingsstadier enl. BBCH-skala	Användningsområde	Noteringar
Agil 100 EC propakizafop	ADA	1,5 l/ha	1	35	2 L	F	Maj-juli.	Mot gräsogräs.	Friland. Full dos mot kvickrot. 0,6–0,8 l/ha mot spillsäd, ettåriga, gräsartade ogräs, flyghavre.
Diqua dikvat dibromidsalt	SHA	2,0 l/ha	Använd så långt möjligt inte mer än	-	1 L	B F	00–56 Innan blommor börjar separeras i blomklasen.	Bladherbicid. Mot ett- och fleråriga ogräs i gångar.	I vinbärsodlingar. Avskärad behandling på torrt bladverk. Får inte appliceras med utrustning som levererar låg vätskemängd (under 50 l/ha). Brännande effekt på unga stammar. Bäst på kvällen, ger långsam upptorkning. Tillsätt vätmedel.
Quad-Glob 200 SL dikvat dibromidsalt	NA	2,0 l/ha	sammanlagt 1 behandling/ år.			<59 I hallon till uppsprickande blomknopp, i vinbär till alla blomknoppar separerade.			
Reglone dikvat dibromidsalt	SYN	2,0–2,5 l/ha				<59 I hallon till uppsprickande blomknopp, i vinbär till alla blomknoppar separerade.			
Finalsan Ogräs Effekt Proffs pelargonsyra	MC	Se etikett	-	-	2 L	F	Se etikett.	Mot ogräs i trädgårdar och på allmänna platser.	Minst 5 °C, torr väderlek 6 timmar efter behandlingen.
Focus Ultra reg. nr. 3987 cykloxidim	BAS	4,0 l/ha	-	-	2 L	B F	Efter skörd.	Bladherbicid mot gräsogräs. Mot kvickrot och spillsäd. Dålig effekt mot vitgröe.	Utfasning. Försäljning t.o.m. 2018-04-30. Användning t.o.m. 2019-04-30. I odlingar av svarta vinbär. OBS! Starkt lösande på kemikalierester i tanken.
Gallery isoxaben	DOW	0,3–0,5 l/ha	1–2	120	2 L	F	Vår/höst före ogräsens uppkomst.	Jordherbicid. ³ Mot fröogräs.	Friland. Max 1 l/ha/år.
Glyfosatpreparat	Ett flertal preparat. För enskilda preparat se: www.kemi.se							Bladherbicid. Mot flerårigt ogräs. Bra effekt mot kvickrot.	Systemiska medel. Akta rotskott i gångar.
Kerb flo 400* propyzamid	DOW GRO ²	Hela ytan 0,75 l/ha Bandspruta 1,5 l/ha	1	-	2 L	F	Höst före tjäle (oktober–november). Tidigast efter 1 säsong.	Jordherbicid. ³ Mot gräsogräs. Dålig effekt mot kvickrot.	I vinbärsodlingar. Kan blandas med Gallery.

¹ Inga preparat bör användas under blom och skörd.

² Utvidgat produktgodkännande för Kerb flo 400 innehas av GRO.

³ Alla jordherbicer kräver god markfuktighet för bra effekt.

* Produkten ska omregistreras under odlingssäsongen 2018. Håll dig uppdaterad!

Övriga bär och vin 2018

SVAMPMEDEL

Preparat Aktiv substans/ organism	Firma	Dos	Max antal behand- lingar/år	Behandlings- intervall (dagar)	Karenstid (dagar)	Klass	Bi/ fiskfara	Tidpunkt för användning Siffror avser utvecklingsstadier enl. BBCH-skala	Användnings- område	Noteringar
Aliette 80 WG fosetylaluminium	BAY FSV ¹	2,5 kg/ha	4	10	35	2 L	-	13–79 Fr.o.m. tre utvecklade blad t.o.m. utvecklad klase innan begynnande mognad.	Mot bladmögel.	Vinodlingar på friland. Rekommenderad vattenmängd: 200–1000 l/h.
BINAB Bär BINAB Vector <i>Trichoderma atroviride</i> <i>T. polysporum</i>	BIN	0,6 kg/ha 0,042 kg/ha	10 6 doserare/ha	3–14	-	-	-	Under odlingsssäsongen. 55–67 Fr.o.m. blomknoppar synliga t.o.m. avtagande blomning.	Mot gråmögel.	I bärodlingar. Slampulver baserat på rovsvamp för besprutning, utvattning och inblandning i substrat. Upprepad behandling. Behandlingsintervall på 3–7 dagar till andra bekämpningsmedel rekommenderas. Förvaras fryst. OBS! Datummärkt. Tillåtna i ekologisk odling.
Candit kresoximmetyl	BAS FSV ¹	Krusbär, blåbär och tranbär: 0,2 kg/ha Vin: 0,015 %, max 1500 l/ha	2 3	7–14 7–14	14 35	2 L	F	51–85 Fr.o.m. knoppsvällning t.o.m. början av fullmognad. Fr.o.m. blomning och fram till att druvorna har nästan full storlek men inte har börjat mogna.	Mot mjöldagg. Även filtrost och bladfallsjuka. Mot mjöldagg.	Krusbär, blåbär och tranbär på friland. Vinodling på friland.
Kumululus DF svavel	BAS LRF ¹	6,0 kg/ha 6,0 kg/ha Vin efter blom: 2,0 kg/ha	Krusbär: 3 Vin: 5 (2 före och 3 efter blom)	10–14 7–10	-	3	-	09–83 Fr.o.m. grön spets t.o.m. bärfärgning. Vin: före och efter blom.	Mot mjöldagg.	I frilandsodlingar av krusbär och vin. Bäst effekt vid 20–25 °C. Risk för bränn- skador i stark sol. Vindavdriftsreducerande utrustning min. 50 % krävs. Tillåtet i ekologisk odling.
Serenade ASO <i>Bacillus subtilis</i> stam QST 713 13,96 g/l	BAY	8,0 l/ha	6	5	-	-	-	51–85 Fr.o.m. blomknoppar synliga t.o.m. första bär med full färg.	Förebyggande mot mjöldagg, i blom mot gråmögel.	I odlingar av björnbär. Tillåtet i KRAV-odling.

¹ Utvidgat produktgodkännande för Aliette 80 WG och Candit innehas av FSV och för Kumulus DF av LRF.

Övriga bär och vin 2018

SVAMPMEDEL forts.

Preparat Aktiv substans/ organism	Firma	Dos	Max antal behand- lingar/år	Behandlings- intervall (dagar)	Karenstid (dagar)	Klass	Bi/ fiskfara	Tidpunkt för användning Siffror avser utvecklingsstadier enl. BBCH-skala	Användnings- område	Noteringar
Signum boskalid + pyraklostrobin	BAS LRF ¹	0,75 kg/ha	2	björnbär 10–14 blåbär 7–14	björnbär 3 blåbär 14	2 L	F	Björnbär – uppväxande nya årsskott samt i blom. Blåbär – fr.o.m. blomknoppar uppsvälda t.o.m. 20 % slutlig bärstorlek.	Mot svampsjukdomar.	I björnbärsodlingar och frilandsodlingar av blåbär. Vindavdriftsreducerande utrustning min. 25 % krävs i björnbär. Skyddsavstånd bestäms som om utrustningen inte används.
Switch 62.5 WG* cyprodinil + fludioxinil	SYN LRF ¹	100 g/1000 ² m	3	10	7	2 L	F	61–89 Fr.o.m. begynnande blom, ca 10 % av blommorna öppna fram till skörd.	Mot gråmögel	Endast i björnbär i växthus.
Teldor WG 50 fenhexamid	BAY FSV ¹	0,1 %, max 1500 l/ha	1	-	21	2 L	F	Vid begynnande mognad.	Mot gråmögel.	Endast i vinodling på friland.
Topas 100 EC penkonazol	SYN	0,5 l/ha	1	-	20	2 L	B F	51–97 Fr.o.m. knoppsvällning t.o.m. bladfall.	Mot mjöldagg.	Krusbär på friland.

¹ Utvidgat produktgodkännande för Switch 62.5 WG innehas av LRF och för Teldor WG 50 av FSV .

* Produkten ska omregistreras under odlings säsongen 2018. Håll dig uppdaterad!

Övriga bär och vin 2018

INSEKTSMEDEL

Preparat Aktiv substans/ organism	Firma	Dos	Max antal behand- lingar/år	Behandlings- intervall (dagar)	Karenstid (dagar)	Klass	Bi/fiskfara	Tidpunkt för användning Siffror avser utvecklingsstadier enl. BBCH-skala	Användningsområde	Noteringar
Calypso 480 SC* tiaklopid	BAY LRF ¹	0,25 l/ha	2	21	14	2 L	F	57–59 och 69–72 Fr.o.m böjd blomknopp t.o.m. uppsprickande blomknopp och fr.o.m. avslutad blom t.o.m. 20 % av bären formade.	Mot sugande och bitande insekter.	I frilandsodlingar av björnbär, blåbär och krusbär. Tillsatt vätnedel. Hjälpredan ska användas.
Fibro paraffinolja	NA	10,0 l/ha	2	7	-	2 L	B F	10–89 Fr.o.m. ett blad utvecklad till sista skörd.	Mot insekts- och kvalsterangrepp.	Friland och tunnel. Vindavdriftsreducering minst 50 % närmare än 100 m från sjöar, vattendrag eller öppna diken. Behandla inte i direkt solsken. Rekommenderad konc. 1,0–2,0 %. Tillåtet i ekologisk odling.
Raptol² reg. nr. 5351 rapsolja + pyretriner	NA	10,0 l/ha	2	7	3	2 L	B F	Under odlings säsongen.	Mot bladlöss.	Blåbär och krusbär. Vindavdriftsreducering minst 90 % närmare än 100 m från sjöar, vattendrag eller öppna diken . Skyddsavstånden i hjälpredan ska läsas i kolumnen för 0 % avdriftsreduktion Bäst effekt vid varmt och mulet väder. Inte i solsken. Tillåtet i ekologisk odling.
Raptol² reg. nr. 4866 rapsolja + pyretriner	NA	3,0–4,0 l/ha Max 1.0 %	8	3–7	-	2 L	B F	Under säsongen.	Mot insekter.	OBS! Utfasning. Får säljas t.o.m. 2018-04-30. Får användas t.o.m. 2019-04-30. OBS! Risk för skador på växtdelar. Bäst effekt vid varmt och mulet väder, behandla inte i solsken. Tillåtet i ekologisk odling.

¹ Utvidgat produktgodkännande för Calypso 480 SC innehas av LRF.

² Pyretriner är mycket skadliga för nyttoinsekter och får inte användas under den delen av dygnet som pollinerande insekter finns i odlingen.

* Produkten ska omregistreras under 2018. Håll dig uppdaterad!

Övriga bär och vin 2018

INSEKTSMEDEL forts.

Preparat Aktiv substans/ organism	Firma	Dos	Max antal behand- lingar/år	Behandlings- intervall (dagar)	Karenstid (dagar)	Klass	Bi/fiskfara	Tidpunkt för användning Siffror avser utvecklingsstadier enl. BBCH-skala	Användningsområde	Noteringar
Steward 30 WG* indoxakarb	FMC LRF ¹	0,17 kg/ha	1	-	7	2 L	B F	Under säsongen.	Mot fjärilslarver.	Björnbär, blåbär och krusbär på friland. Produkten får inte spridas där pollinerande insekter aktivt söker efter föda.
Turex 50 WP <i>Bacillus thuringiensis/ B. aizawai</i>	NA LRF ¹	1,0 kg/ha	3	7	-	-	-	Under säsongen.	Mot fjärilslarver.	Björnbär, blåbär och krusbär på friland och i tunnel. Bakteriepreparat. Helst kvällstid eller vid mulet väder vid temperaturer >12 °C.

¹ Utvidgat produktgodkännande för Steward 30 WG och Turex 50 WP innehas av LRF.

* Produkten ska omregistreras under 2018. Håll dig uppdaterad!

Övriga bär och vin 2018

KVALSTERMEDEL

Preparat Aktiv substans/ organism	Firma	Dos	Karenstid (dagar)	Klass	Bi/fiskfara	Tidpunkt för användning	Användningsområde Siffror avser utvecklingsstadier enl. BBCH-skala	Noteringar
Andersoni-Rovmide <i>Amblyseius andersoni</i>	BIO	20–100 st/m ²	-	-	-	Efter att risk för frost är över.	Mot spinnkvalster.	Framförallt i tunnel och växthus. Rovkvalster. Upprepad behandling. OBS! Färskvara. Tillåtet i ekologisk odling. Mer information om användningsområden, se www.kemi.se .
Fibro paraffinolja	NA	10,0 l/ha	-	2 L	B F	10–89 Fr.o.m. ett blad utvecklad till sista skörd.	Mot insekts- och kvalsterangrepp.	Friland och tunnel. Max 2 behandlingar/år med minst 7 dagars intervall. Vindavdriftsreducering minst 50 % närmare än 100 meter från sjöar, vattendrag eller öppna diken. Behandla inte i direkt solsken. Rekommenderad konc. 1,0–2,0 %. Tillåtet i ekologisk odling.
Floramite 240 SC* bifenazat	NA LRF ¹	0,45 l/ha	7	2 L	F	<85 Innan första bären har sorttypisk färg.	Mot kvalster	Endast i björnbär. Max 2 behandlingar/år med minst 7 dagars intervall.
Nissorun SC hexyiazox	NA	Blåbär, björnbär och krusbär: 0,40 l/ha Vin: 0,32 l/ha	3 21	2 L		Efter skörd. Juli–september. BBCH 15–75 Fr.o.m. tre utvecklade blad och fram till druvbären nått ärtstorlek (klasarna hänger).	Mot spinnkvalster.	Blåbär, björnbär, krusbär och vin på friland. Max. 1 behandling/år. Vin på friland. Max 2 behandlingar /år med minst 30 dagars behandlingsintervall.
Spical <i>Neoseiulus californicus</i>	LIN	250 000– 2 milj st/ha	-	-	-	Efter att risk för frost är över.	Mot kvalster.	Friland och växthus. Rovkvalster. Upprepad behandling. OBS! Färskvara. Tillåtet i ekologisk odling.
Vertimec abamectin	LRF ¹ SYN	50,0 ml/ 1000 m ²	7	2 L	B F	<81 Innan begynnande mognad.	Mot spinn- och gallkvalster. Sidoeffekt mot trips.	Endast björnbär i växthus. Max 2 behandlingar/år med minst 7 dagars intervall. Kan kombineras med rovkvalster. Återinträde först efter 24 timmar.

¹ Utvidgat produktgodkännande för Floramite 240 SC och Vertimec innehas av LRF.

* Produkten ska omregistreras under 2018. Håll dig uppdaterad!

Övriga bär och vin 2018

OGRÄSMEDEL

Preparat Aktiv substans	Firma	Dos	Max antal behand- lingar/år	Karenstid (dagar)	Klass	Bi/fiskfara	Tidpunkt för användning ¹ Siffror avser utvecklingsstadiet enl. BBCH-skala	Användningsområde	Noteringar
Agil 100 EC propakizafop	ADA	1,5 l/ha	35	1	2 L	F	Maj-juli.	Mot gräsogräs.	Friland, endast krusbär. Full dos mot kvickrot. 0,6–0,8 l/ha mot spillsäd, ettåriga gräsartade ogräs och flyghavre.
Diqua dikvat dibromidsalt	SHA	2,0 l/ha	1	-	1 L	B F	00–55 Fram till separerade blomknoppar.	Bladherbicid. Mot ett- och fleråriga ogräs i gångar.	I björnbärsodlingar. Avskärad behandling på torrt bladverk. Får inte appliceras med utrustning som levererar låg vätskemängd (under 50 l/ha). Brännande effekt. Bäst på kvällen – långsam upptorkning. Tillsatt vätmedel.
Finalsan Ogräs Effekt Proffs pelargonsyra	MC	Se etikett	-	-	2 L	F		Mot ogräs i trädgårdar och på allmänna platser.	Minst 5 °C, torr väderlek 6 timmar efter behandlingen.
Gallery* isoxaben	DOW	0,5–1,0 l/ha	2	120	2 L	F	Vår/höst före uppkomst.	Jordherbicid. ³ Mot fröogräs.	Krusbär på friland. Max 1,0 l/ha/år.
Glyfosatpreparat	Ett flertal preparat. För enskilda preparat se: www.kemi.se							Bladherbicid. Flerårigt ogräs. Bra effekt mot kvickrot.	Systemiska medel. Akta rotskott i gångarna!
Kerb flo 400* propyzamid	DOW GRO ²	0,75 l/ha, se Noteringar	-	-	2 L	F	Oktober–november (före tjäle).	Jordherbicid. ³ Mot gräsogräs. Dålig effekt mot kwickrot.	I odlingar av björnbär och krusbär. Bandsprutning på max 50 % av arealen, dos på behandlad yta max 1,5 l/ha. Kan blandas med andra jordherbicer.
Quad-Glob 200 SL dikvat dibromidsalt	NA	2,0 l/ha	1	-	1 L	B F	<59 Fram till strax innan blomning (kronblad synliga).	Bladherbicid. Mot ett- och fleråriga ogräs i gångar.	I odlingar av björnbär och krusbär. För mer information, se Diqua, Noteringar.
Reglone dikvat dibromidsalt	SYN	2,0–2,5 l/ha	1	-	1 L	B F	<59 Fram till strax innan blomning (kronblad synliga).	Bladherbicid. Mot ett- och fleråriga ogräs i gångar.	Endast björnbär och krusbär. För mer information, se Diqua, Noteringar.

¹ Inga preparat bör användas under blom och skörd.

² Utvidgat produktgodkännande för Kerb flo 400 innehas av GRO.

³ Alla jordherbicer kräver god markfuktighet för bra effekt.

* Produkten ska omregistreras under odlingsäsongen 2018. Håll dig uppdaterad!

Preparat baserade på dikvat (Diqua, Quad-Glob 200 SL, Reglone) används, så långt som möjligt, endast en gång per år och gröda.

Alla bärkulturer 2018

MEDEL MOT SNIGLAR

Preparat Aktiv substans/ organism	Firma	Dos	Max antal behandlingar/år	Klass	Bi/fiskfara	Användningsområde	Noteringar
Ferramol Snigel Effekt järn(III)fosfat	BIO LIN SF	4,0–7,5 kg/ha	4	3	-	Mot sniglar.	Sprids som granulat. Tillåtet i ekologisk odling.
Ferrex järn(III)fosfat		6,0 kg/ha	5	2 L	-	Under säsongen.	Sprids som granulat. Minst 7 dagars behandlingsintervall. Tillåtet i ekologisk odling.
Sluux/Sluux HP järn(III)fosfat	NA	4,0–7,0 kg/ha	4	2 L	-	Mot sniglar.	Sprids som granulat. Tillåtet i ekologisk odling.

Det finns fler godkända snigelmedel baserade på järn(III)fosfat. För mer information se www.kemi.se

MEDEL MOT VILT

Preparat Aktiv substans/ organism	Firma	Dos	Max antal behandlingar/år	Behandlings- intervall (dagar)	Klass	Bi/fiskfara	Användning, verkningssätt	Noteringar
Gyllebo Plantskydd Pulver Gyllebo Plantskydd Flytande blodmjöl	GBG	Max 5 ml/planta Max 20 kg/ha	-	-	3 3	-	För avskräckning av hjort- och hardjur. Varaktighet 2–6 månader.	Kort hållbarhet för öppnad förpackning. Tillåtet i ekologisk odling.
TRICO Garden fårtalg	ORG	10–20 l/ha	4	30–45	3	-	För avskräckning av hjortdjur. Repellerande.	Inte på ätliga växtdelar. Tillåtet i ekologisk odling.

Allmänkemikalier bär 2018

I nuläget har arton allmänkemikalier ett icke-tidsbegränsat godkännande av EU-kommissionen varav nio är aktuella för användning i bär- och vinodling.

Allmänkemikalier marknadsförs inte som växtskyddsmedel.

För att bli godkända som allmänkemikalier får ämnena inte ha några farliga egenskaper eller medföra skadliga effekter för användare eller miljö.

Användare ska inte behöva använda särskild skyddsutrustning, men försiktighet kan vara på sin plats vid hantering av till exempel natriumbikarbonat och kalciumhydroxid.

De flesta av allmänkemikalierna har inte ingått i försök eller blivit effektivitetsutvärderade, vilket betyder att deras effekt är oklar.

Alla allmänkemikalier är inte tillåtna enligt ekoförordningen. I kommentarsfältet framgår om ett ämne är tillåtet i ekologisk odling.

Det finns en lista med alla EU-godkända allmänkemikalier på Jordbruksverkets webbplats.

Allmänkemikalier med EU-godkännande för användning i bär- och vinodling 2018

Produkt	Användnings- område	Rekommenderad behandlingstidpunkt (BBCH anger internationell utvecklingsskala)	Behandlings- intervall (dygn)	Antal behandlingar /år	Dos	Vatten l/ha	Karens (dagar)	Kommentar
Aktivt kol med bentonitlera	Mot ESCA i vin	-	vart tredje år	1	500,0 kg/ha	-	-	Jordinblandning av granulat. ESCA är en svampsjukdom ännu inte påträffad i Sverige. Tillåtet i ekologisk odling.
Equisetum arvense	Mot mjöldagg i vin.	BBCH 10–57 Från ett utvecklat blad till strax före blom.	7	2–6	Max 100–300 l lösning förberedd enl. recept under "Kommentarer" per hektar	100–300 (se dos)	–	Växtextrakt gör du på följande sätt: Blötlägg 200 g torkade åkerfräkenstjälkar (använd vanligt åkerfräken och inte kärrfräken <i>Equisetum palustris</i> L.) i 10 l vatten i 30 minuter och koka sedan i 45 minuter. Justera pH i kokvattnet till 6,5. När dekokten har svalnat, sila den genom ett fint såll och späd med vatten till 100 liter. Lösningen har då en ungefärlig koncentration på 2 g/l (200 g i 100 liter). Använd inom 24 timmar för att undvika mikrobiell tillväxt. Tillåtet i ekologisk odling.
Kitosan-väteklorid	Mot svamp- och bakterieangrepp i frukt och bär på friland och i växthus.	Från ett utvecklat blad till fruktutveckling.	14	4–8	0,1–0,8 kg/ha	200–400	–	Växtstärkande.
Lecitin	Mot mjöldagg i krusbär. Mot mjöldagg i vin.	BBCH 10–85 Från knoppsprickning till första bären har sorttypisk färg. BBCH 11–85 Från första bladparet är helt utvecklat till att druvorna är halvmogna.	5 5	2–4 3–12	1,0–2,0 kg/ha 0,075–0,23 kg/ha	500–1000 100–300	5 30	Tillåtet i ekologisk odling.
Natriumbikarbonat	Mot mjöldagg i bär på friland och i växthus. Mot mjöldagg i vin.	BBCH 12–89 Från två utvecklade blad till skörd. BBCH 12–89 Från ett utvecklat blad till skörd.	10 10	1–8 1–8	2,0–5,0 kg/ha 2,5–5,0 kg/ha	300–600 200–600	1 1	Provspruta på ett mindre antal plantor före användning. Volym och dos kan variera beroende på bladverkets storlek. Högre koncentration än 1,0–2,0 % kan vara fytotoxisk.
Natriumklorid	Mot mjöldagg i vin. Mot vinskottvecklare, <i>Lobesia botrana</i>	BBCH 10-57 BBCH 55-77 BBCH 75-77 BBCH 83-91	- -	1-2 1-3	0,6-2,0 kg 0,6 kg	200 200	30 30	Vid 2 behandlingar: max en beh. 4,0 kg i 200 l vatten + en beh. 2,0 kg i 200 l vatten. Maximal dos får inte överstiga 6,0 kg salt/ha per år. Vinskottsvecklare har ännu inte påträffats i Sverige.

Allmänkemikalier med EU-godkännande för användning i bär- och vinodling 2018

Produkt	Användnings- område	Rekommenderad behandlingstidpunkt (BBCH anger internationell utvecklingskala)	Behandlings- intervall (dygn)	Antal behandlingar /år	Dos	Vatten l/ha	Karens (dagar)	Kommentar
Bark av <i>Salix</i> spp. (vide/pil)	Mot bladmögel och mjöldagg i vin.	BBCH 10-57 Från ett utvecklat blad till strax före blom.	7	2-6	Max 500-1000 l Växtextrakt förberedd enl. recept under "Kommentarer" per hektar.	500-1000	-	Växtextrakt förbereds på följande sätt: 200 g salixbark får sjuda i 80 °C under lock i ett rostfritt kärl i 30 l vatten i 2 timmar. När dekokten har svalnat, sila genom ett rostfritt filter och späd med vatten till en 3 ggr större mängd. Koncentrationen i lösningen som ska sprutas på grödan är då ungefär 2,22 g/l. Justera pH till 6,2. Ska användas inom 24 h efter beredning. Bäst effekt vid varmt och mulet väder, ej över 25 °C. Tillåtet i ekologisk odling.
Vinäger	Bärbuskar.	-	-	-	-	-	-	För desinficering av redskap före beskärning. Tillåtet i ekologisk odling.
Öl	Mot sniglar i alla kulturer på friland.	Vid begynnande angrepp.	-	1-5	Outspädd.	-	-	Används som lockbete i snigelfällor.

Resistens mot växtskyddsmedel i bär

Vissa skadegörare kan ibland visa tecken på ökad motståndskraft, resistens, mot enskilda växtskyddsmedel. Det kan märkas som en gradvis minskad effekt av medel som tidigare har varit effektiva. Medlets effekt avtar med varje ny generation skadegörare som bekämpas med samma medel.

Alla växtskyddsmedel är inte lika påverkbara (beroende på verkningsätt) och alla skadegörare är inte lika benägna att utveckla resistens. Skadegörare med snabb förökningstakt är i regel svårare att hantera. Det beror på att de producerar ett stort antal nya individer, vilket medför risk att några har anpassat sig och blivit mindre känsliga för växtskyddsmedel. Skorv och mjöldagg är exempel på ombytliga/anpassningsbara sjukdomar och löss är exempel på sådana skadedjur.

Växtskyddsmedlen delas in i grupper efter verkningsätt. Preparat inom samma grupp kan ge upphov till korsresistens. Det innebär att minskad känslighet mot ett preparat även medför minskad känslighet mot andra preparat med samma verkningsätt.

Risken för resistens kan förhindras eller åtminstone minskas genom behovsanpassad användning av kemiska medel. Det är viktigt att i största möjliga mån undvika upprepade behandlingar med samma medel eller med medel i samma resistensgrupp.

Åtgärder som förebygger risken för resistens mot växtskyddsmedel

- Minska smittotrycket genom att använda friskt plantmaterial, tillämpa god odlingshygien och lämpliga odlingsåtgärder.
- Undvik upprepade behandlingar med preparat som tillhör samma resistensgrupp (som har samma verkningsätt).
- Blanda eller växla mellan preparat med olika verkningsätt.
- Använd lämpliga prognosmetoder och bekämpningströsklar och utför bekämpningen.

Kemiska svampmedel

Uppdelningen av svampmedel (fungicider) efter verkningsätt är framtagen av FRAC (Fungicide Resistance Action Committee).
Se även www.frac.info

Preparat Aktiv substans	Resistensgrupp enligt FRAC	Risk för resistens	Användningsområde
Aliette 80 Wg fosetylaluminium	etylfosfonater F33	låg	jordgubbar
Amistar azoxystrobin	strobiluriner F11	hög	jordgubbar och hallon
Candit kresoximmetyl	strobiluriner F11	hög	jordgubbar, vinbär, krusbär och vin
Frupica °SC mepanipyrim	anilinopyrimidiner F9	låg	jordgubbar
Geoxe Fludioxonil	fenylpyrroler F12	medel	jordgubbar
Kumulus DF svavel	oorganiska ämnen M 2	låg	jordgubbar, vinbär och krusbär
Mirador azoxystrobin	strobiluriner F11	hög	jordgubbar
Prolectus fenpyrazamin	hydroxylanilider F17	låg – medel	jordgubbar (endast växthus)
Scala pyrimetanil	anilinopyrimidiner F9	medel – hög	jordgubbar
Signum boskalid + pyraklostrobin	karboxamider F7 + strobiluriner F11	hög	jordgubbar, hallon, björnbär och blåbär
Switch 62,5 WG cyprodinil + fludioxonil	anilinopyrimidiner F9 + fenylpyrroler F12	medel	jordgubbar, hallon (endast växthus) björnbär (endast växthus)
Teldor WG 50 fenhexamid	hydroxylanilider F17	låg – medel	jordgubbar, hallon, vinbär och vin
Topas 100 EC penkonazol	triazoler (DMI) F3	medel	jordgubbar

Kemiska insektsmedel

Kemiska insektsmedel och kvalstermedel är uppdelade i grupper efter verkningsätt enligt IRAC (Insecticide Resistance Action Committee).
Se även www.irac-online.org

Preparat Aktiv substans	Resistensgrupp enligt IRAC	Användningsområde
Calypso 480 SC tiakloprid	neonikotinoider 4A	jordgubbar, hallon, björnbär, vinbär, blåbär, krusbär
Fastac 50 alfacypermetrin	pyretroider/pyretriner 3A	jordgubbar
Karate 2,5 WG lambda-cyhalotrin	pyretroider/pyretriner 3A	jordgubbar och hallon
Movento SC 100 spirotetramat	hämmare av acetyl-CoA-karboxylas 23	jordgubbar
Raptol rapsolja + pyretriner	pyretroider/pyretriner 3A	jordgubbar, hallon, björnbär, vinbär, blåbär, krusbär
Pirimor pirimikarb	karbamater 1A	jordgubbar (endast växthus)

Kemiska kvalstermedel

Preparat Aktiv substans	Resistensgrupp enligt IRAC	Användningsområde
Danitron 5 SC fenpyroximat	pyrazoler 21	jordgubbar
Floramite 240 SC bifenazat	hydrazinkarboxylater 25	jordgubbar
Nissorun hexyiazox	karboxamider 10A	jordgubbar
Vertimec abamectin	kloridkanalaktiverare 6	jordgubbar (endast växthus) hallon (endast växthus) björnbär (endast växthus)

Skadegörare i bärodling

JORDGUBBAR

Svenskt namn

Bladbränna

Fusarium

Gråmögel

Kronröta

Läderröta

Mjöldagg

Rhizoctonia

Rödröta

Svartfläcksjuka

Vissnesjuka

Ögonfläcksjuka

SVAMPJUKDOMAR

Bladlöss

Jordgubbsbladstekel

Jordgubbsvivel

Jordgubbskvalster

Jordgubbsstinkfly

Jordgubbsvecklare

Linskottvecklare

Ludet ängsstinkfly

Spinnkvalster

Trips

Öronvivar

INSEKTER

Latinskt namn

Marssonia fragariae

(*Diplocarpon earliana*)

Fusarium oxysporum

Botrytis cinerea

Phytophthora cactorum

Phytophthora cactorum

Podosphaera aphanis

Rhizoctonia fragariae/
solani

Phytophthora fragariae

Colletotrichum acutatum

Verticillium dahliae

Ramularia grevilleana

(*Mycosphaerella fragariae*)

Aphis spp.

Monophadnoides

geniculatus

Anthonomus rubi

Phytonemus pallidus

fragariae

Plagiognathus arbustorum

Acleris comariana

Cnephasia interjectana

Lygus rugulipennis

Tetranychus urticae

Thrips spp.

Frankliniella intonsa

Otiorhynchus sulcatus

(vanligast), *O. ovatus*

och *O. nodosus*

VINBÄR

Svenskt namn

Bladfallsjuka

Bladfläcksjuka

Filtrost

Gråmögel

Mjöldagg

Starröst

Vinbärsrost

SVAMPJUKDOMAR

Krusbärsmott

Krusbärsstekel

Mjölktistelbladlus

Spinnkvalster

Trädgårdstinkfly

Vinbärsbarkgallmygga

Vinbärsbladgallmygga

Vinbärsbladlus

Vinbärsgallkvalster

Vinbärsknoppmal

Vinbärsskottmal

Vinbärsstekel

Äpplestinkfly

INSEKTER

Latinskt namn

Gloeosporidiella ribis

(*Drepanopeziza ribis*)

Septoria ribis

(*Mycosphaerella ribis*)

Cronartium ribicola

Botrytis cinerea

Sphaerotheca mors-uvae

Puccinia caricina

Puccinia ribis

Zophodia grossulariella

Nematus ribesii

Hyperomyzus lactucae

Tetranychus urticae

Lygocoris pabulinus

Resseliella ribis

Dasyneura tetensi

Cryptomyzus ribis

Cecidophyopsis ribis

Euhyponomeutoides

albithoracellus

Lampronia capitella

Pachynematus pumilio

Plesiocoris rugicollis

HALLON

Svenskt namn

Gråmögel

Fläckskorv

Hallonrotröta

Hallonskottsjuka

Hallonrost

SVAMPJUKDOMAR

Hallongallkvalster

Hallonbarkgallmygga

Hallonbladlus, mindre resp. större

Hallonblomvivel

Hallonfluga

Hallongallmygga

Hallonglasvinge

Hallonänger

Spinnkvalster

Öronvivel

INSEKTER

Latinskt namn

Botrytis cinerea

Elsinoë veneta

(*Sphaceloma necator*)

Phytophthora fragariae

var. *rubi*

Didymella appianata eller/

och *Leptosphaeria*

coniothyrium

Phragmidium rubi-idaei

Phyllocoptes gracilis

Resseliella theobaldi

Aphis idaei och

Amphorophora idaei

Anthonomus rubi

Pegomya rubivora

Lasioptera rubi

Pennisetia hylaeiformis

Byturus tomentosus

Tetranychus urticae

Otiorrhynchus singularis

Registreringsinnehavare eller ombud samt verkningsätt för de olika växtskyddsmedlen 2018

	Keml reg.nr	Firma	Verkningsätt på skadegörare/ i växter
SVAMPMEDEL			
Aliette 80 WG	4048	Bayer	Förebyggande/systemiskt
Amistar	4219	Syngenta Crop Protection	Förebyggande/lokalsystemiskt (translaminärt)
BINAB Bär/Vector	4420	BINAB Bio-Innovation	Antagonistiskt
Candit	4211	BASF	Förebyggande/lokalsystemiskt (translaminärt)
Frupica SC	4781	Nordisk Alkali	Förebyggande, viss kurativ verkan
Geoxe 50 WG	5404	Syngenta Crop Protection	Förebyggande, kontaktverkan
Kumuluf DF	3022	BASF	Förebyggande/kontaktverkande
Mirador 250 SC	5021	Adama	Förebyggande/systemiskt
Prolectus	5185	Nordisk Alkali	translaminärt
Prestop, Prestop mix	4934, 4846	Lindesro	Antagonistiskt
Scala	4265	BASF	Kurativ verkan/lokalsystemiskt (transaminärt)
Serenade ASO	5251	Bayer	Förebyggande/kontaktverkande
Signum	4884	BASF	Förebyggande/lokalsystemiskt (translaminärt)
Switch 62.5 WG	4587	Syngenta Nordics AS	Förebyggande/systemiskt och kontakt
Teldor WG 50	4339	Bayer CropScience	Förebyggande/lokalsystemiskt (translaminärt)
Topas 100 EC	3740, 5367	Syngenta Nordics AS	Förebyggande och kurativ verkan/systemiskt
Trianium-P	5041	Lindesro	Antagonistiskt
INSEKTSMEDEL			
Calypso 480 SC	4820	Bayer	Mag- och nervverkande/systemiskt
Capsanem	5126	Lindesro	Insektsparasitära nematoder
Fastac 50	4530	BASF AB	Mag- och kontaktverkande
Karate 2,5 WG	4164	Syngenta Nordics AS	Mag- och kontaktverkande
Movento SC 100	5246	Bayer	Magverkande, fullt systemiskt
Nemasys G	4892	BASF AB, Lindesro, Svenska Foder	Parasiterande
Nemasys L	4891	BASF, Svenska Foder	Parasiterande
NemaTop	4953	Biobasiq	Parasiterande
Pirimor	5134	Nordisk Alkali	Gas- och kontaktverkande/translaminärt
Raptol	4866, 5351	Nordisk Alkali	Kontaktverkande
Steward 30 WG	4979	FMC	Nervverkan/translaminärt
Swirskii-System	4910	Biobasiq, Svenska Foder	Rovkvalster
Turex 50 WP	4492	Nordisk Alkali	Magverkande
KVALSTERMEDEL			
Andersonii-Rovmide	5128	Biobasiq	Rovkvalster
Danitron 5 SC	4604	Nordisk Alkali	Kontaktverkande
Floramite 240 SC	4832	Nordisk Alkali	Kontaktverkande
Nissorun	3826	Nordisk Alkali	Kontaktverkande
Spical	4998	Lindesro	Rovkvalster
Spidex	4171	Lindesro	Rovkvalster
Vertimec	4693	Syngenta Crop Protection	Mag-/kontaktverkande/translaminärt

Preparat med fet stil får användas i ekologisk odling.

Registreringsinnehavare eller ombud samt verkningsätt för de olika växtskyddsmedlen 2018

	Kemi reg.nr.	Firma	Verkningsätt
OGRÄSMEDEL			
Agil 100 EC	5232	Adama	Bladherbicid
Betasana SC	4967	UPL	Bladherbicid
Boxer	3887	Utvidgat godkännande GRO	Jordherbicid
Diqua	5006	Sharda Europe	Bladherbicid, kontaktverkande
Finalsan Ogräs Effekt koncentrat Proffs	4867	Miljöcenter	Bladherbicid, kontaktverkande
Focus Ultra	3987, 5328	BASF	Bladherbicid, systemiskt
Gallery	4978	DowAgroScience Sverige	Jordherbicid
Goltix WG	3297, 5261	Nordisk Alkali	Jord- och bladherbicid
Kerb flo 400	4610	DowAgroScience Sverige	Jordherbicid
Matrigon 72 SG	5013	DowAgroScience Sverige	
Quad-Glob 200 SL	5022	Nordisk Alkali	Bladherbicid, kontaktverkande
Reglone	3367	Syngenta Nordics AS	Bladherbicid, kontaktverkande
Select	4376	Nordisk Alkali	Bladherbicid, systemiskt
Select Plus	5293	Nordisk Alkali	Bladherbicid, systemiskt
SNIGELMEDEL och VILTAVSKRÄCKANDE MEDEL			
Ferramol Snigel Effekt	4414	Miljöcenter	Magverkande
Ferrex	5340		Magverkande
Nemaslug	4824	Biobasiq, Lindesro, Svenska Foder	Parasiterande
Sluxx, Sluxx HP	4893	Nordisk Alkali	Magverkande
Gyllebo Plantskydd	4261-63	Gyllebo Gödning	Repellerande
TRICO Garden	4760	Organox	Repellerande

Det finns flera godkända snigelmedel baserade på järn(III)fosfat. För mer information se www.kemi.se

Preparat med fet stil får användas i ekologisk odling.

Jordbruksverket
551 82 Jönköping
Tfn 036-15 50 00 (vx)
E-post: jordbruksverket@jordbruksverket.se
www.jordbruksverket.se

OVR70

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden